

mere. Denne forholdsvis lille Landsret vilde ogsaa i denne Skikkelse faa Vanskelighed ved at hævde sin Stilling overfor de to store Landsretter. Men hertil kommer, at Forudsætningen for de to tidligere Forslag var, som jeg har nævnt, at de trede fynske Amter skulde ind under Landsretten i Sønderborg. Ved den sidste Forhandling herom saa jeg, at min Partifælle, den tidligere fynske Rigsdagsmand, Hr. Klaus Berntsen, ogsaa sluttede sig hertil. Med al Respekt for dette Standpunkt — en Ordning, det skal jeg villigt indrømme, der ogsaa kunde faa væsentlige Fordele for den fynske Øgruppe, som det selvsagt ogsaa er mig kært at virke for — maa jeg erkende, at jeg aldrig har været begejstret for denne Tanke. Her blev i Virkeligheden Tale om en Sammenlægning, som ikke var ganske naturlig, thi her er jo ikke Tale om nogen egentlig organisk Forbindelse mellem de to Landsdele, der skulde forenes under samme Landsret. Fyn vilde blive den Del af Landsretskredsen, der kom til at afgive det største Antal Sager til Behandling, og dog vilde Odense kun blive at regne for et Bitingsted i Forhold til Sønderborg. Dog, dette fik imidlertid være; afgørende for mig i denne Henseende bliver dette, at det vil blive mindre tilfredsstillende juridisk set baade for Sønderjylland og for Fyn at have en saadan lille Landsretskreds, der, som jeg allerede har nævnt, vilde faa Vanskelighed ved at klare sig i Forhold til de to store Landsretter, og da nu det vægtige juridiske Hensyn til den videst mulige Umiddelbarhed, der er det vægtigste Grundlag for de smaa Landsretter, paa en efter min Mening udmærket Maade er blevet honoreret i det foreliggende Forslag, forekommer det mig, at Ordningen med de to Landsretter vil være den bedste.

Det, jeg her sigter til og om et Øjeblik skal komme nærmere ind paa, er Bestemmelsen i Lovforslagets § 36, 1ste Stykke, hvorefter Grænsen mellem borgerlige Landsretssager og Underretssager forhøjes fra 800 Kr. til 2.000 Kr., samt Bestemmelsen i Lovforslagets § 4 med flere Paragraffer, der hjemler en udvidet Adgang for Landsretterne til at holde Ret udenfor Rettens Sæde. Disse to Grupper af Bestemmelser, som jeg, som sagt, finder praktisk set gode og egnede til at gavne saavel Befolkningens som Dommernes Interesser i Retning af øget Umiddelbarhed, vil efter min Mening i det lange Løb tjene saavel den sønderjydske som den fynske Befolknings Interesser bedre end Bevarelsen eller Omorganiseringen af Søndre Landsret. Dertil kommer, at disse Bestemmelser i det hele taget vil være i Stand til

at gavne fjernere boende Befolkningsdeles Interesser i Retning af Umiddelbarhed i særlige Tilfælde. Dette vil jo ikke mindst gælde Bornholm, men ogsaa Lolland-Falster og andre Egne her i Landet.

Det forekommer mig altsaa, at juridisk og sagligt set vil den foreslaede Ordning ikke kunne angribes virkningsfuldt som uheldig for de sønderjydske Landsdele. Tilbage for denne Del af vort Lands Vedkommende bliver kun det Spørgsmaal, om særlige Lovgivningsforhold gør det paa krævet, at Befolkningen bliver betjent af særlige Dommere. Dette Hensyn — det skal erkendes — var jo en af de væsentlige Grunde for Oprettelsen af Søndre Landsret. Jeg tror her at kunne sige, at dette Hensyn er og maa være aftagende, men det glæder mig, at den højtærede Minister har haft Opmærksomheden henvendt derpaa, idet der i Bemærkningerne til Lovforslaget anføres, at hvis det er nødvendigt at tage dette Hensyn, vil det kunne fyldestgøres ved at knytte en eller to af de for Tiden i de sønderjydske Landsdele ansatte Dommere til Vestre Landsret. Hvis det sker, hvad jeg for mit Vedkommende lægger Vægt paa sker, vil de juridisk saglige Krav være opfyldt, og saa maa det endelig ikke glemmes, hvad ikke mindst i den nuværende finansielt set saa alvorlige Tid har Vægt, nemlig at denne Ordning betyder, at der ikke blot i Forhold til den bestaaende Ordning vil spares Gager til 4 Landsdommere, og 5 i Forhold til de to tidligere Lovforslag, men at endvidere Udgifterne til Justitskontoret i Sønderborg og Kontorafdelingen i Odense spares. Nu ved jeg vel, at der tillige er et vægtigt Argument for Bevarelsen af Søndre Landsret, nemlig Hensynet til de nationale Forhold. Jeg undervuderer for mit Vedkommende aldeles ikke dette; men da Forholdet her dog er det, at ogsaa i de sønderjydske Landsdele gør hinanden krydsende Hensyn sig gældende, idet der er nogle — ogsaa Repræsentanter for de sønderjydske Landsdele her i dette høje Ting —, der mener, at det er af større Betydning, at den gamle Grænse udslettes, saa er jeg enig med den højtærede Minister i, at de vægtige økonomiske og sagligt juridiske Forhold maa være de afgørende. Men jeg ønsker dog ogsaa til dem, der i særlig Grad fører de nationale Hensyn frem, at sige, at ogsaa her vil Bestemmelsen i Lovforslagets § 4 være af Betydning sagligt set, idet det jo i Virkeligheden i store og vigtige Sager kun bliver Justitskontoret i de sønderjydske Landsdele, der